

Dosarul nr.3ra-1010/19

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (jud: I.Talmaci)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V.Clima, E.Palanciuc, A.Malîi)

Î N C H E I E R E

9 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Pavel Draguțan,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de către Pavel Draguțan împotriva Primăriei și Consiliului sătesc Recea, raionul
Strășeni cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 17 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respinsă cererea de apel depusă de către Pavel Draguțan și a fost menținută
hotărârea din 27 decembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 17 martie 2017, Pavel Draguțan a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Primăriei și Consiliului sătesc Recea, raionul Strășeni cu privire la
anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la 10 februarie 2017 s-a adresat
cu cerere Primăriei și Consiliului sătesc Recea cu nr.12, prin care a solicitat să i se
permită în viitor, la momentul survenirii decesului, sa fie înmormântat în cimitirul
vechi din intravilanul localității satului Recea, lângă soție și părinți.

Reclamantul a menționat că în prezent Primăria satului Recea dispune și
beneficiază cu drept de proprietate de un cimitir nou construit în extravilanul
localității în anul 2013, în care se înmormântează cetățenii satului decedați,
începând cu 27 septembrie 2013, însă o parte din cetățenii satului Recea nu sunt de
acord, nu doresc la momentul survenirii decesului lor să fie înmormântați în acest
cimitir din mai multe motive.

A susținut că acest cimitir nou din extravilanul localității se află în litigiu în
proces de judecată, nu este o hotărâre judecătorească definitivă și executorie.

Comunitatea religioasă creștin-ortodoxă, parohia-biserica „Sf. Dumitru” din
satul Recea, raionul Strășeni dispune de un cimitir în intravilanul localității satul
Recea, raionul Strășeni cu o suprafață de 0.76 ha, eliberat în anii 1961-1969 de
colhozul „Drumul Leninist” apoi de Sovhozul „Fabrica Recea” aflate în subordinea

Sovietului Sătesc satul Recea, raionul Strășeni, la cererea enoriașilor pentru înmormântarea cetățenilor decedați, cimitirul vechi fiind extins de 3 ori.

Pavel Draguțan a relatat că în cimitirul vechi din intravilanul satului se înmormântează fiecare la neamul lui, deoarece este un cimitir familial.

Totodată, a remarcat că în cimitirul vechi mormintele sunt îngrijite de Comunitatea religioasă a satului Recea până și în prezent, la care administrația publică locală Recea, pune la dispoziție un transport pentru transportarea gunoiiului acumulat din cimitir.

Reclamantul a declarat că prin decizia nr. 04/10 din 19 august 2013 cu privire la etapa de amenajare a cimitirului nou a Consiliului Sătesc Recea s-a decis stabilirea zilei de 27 septembrie 2013 ca zi de deschidere a cimitirului nou și zi de conservarea cimitirului vechi.

Din decizia nr.04/10 din 19 august 2013 noțiunea „zi de deschidere a cimitirului nou din extravilanul localității” este de înțeles că se vor înmormânta decedații în acest cimitir, iar noțiunea „zi de conservare a cimitirului vechi din intravilanul satului”, și anume, cuvântul „conservare” este de înțeles din decizie ziua de 27 septembrie 2013, „zi de păstrare a cimitirului vechi” și nicidecum nu se subînțelege ca „zi de închidere a cimitirului vechi ”.

A invocat că administrația publică locală Recea în prezent se călăuzește de decizia nr.04/10 din 19 august 2013, care nu permite de a înmormânta decedații pe viitor, care au locuri rezervate în cimitirul vechi.

Astfel, Hotărârea Guvernului nr. 1072 din 22 octombrie 1998 despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul înființării, extinderii, închiderii, lichidării și administrării cimitirelor, precum și modul rezervării locurilor pentru înmormântarea și reînsemnarea decedaților, executării lucrărilor în cimitire regulamentul apără dreptul fiecărui cetățean al Republicii Moldova la înmormântare după obiceiurile poporului său și la păstrarea mormântului. Cimitirele, care sunt inutilizabile pentru înmormântare (nu corespund cerințelor sanitare. în care nu sunt locuri pentru înmormântări. înmormântările se efectuează foarte rar și alte cauze), se închid prin hotărârea organului administrației publice locale cu acordul comunității religioase locale și centrul de medicină preventivă teritorial. Despre închiderea cimitirului se publică în presa locală.

Conform Regulamentului despre închiderea cimitirului vechi nu este nicio publicație în presa locală precum că cimitirul vechi din intravilanul satului Recea este închis.

Administrația publică locală și Consiliul sătesc Recea, nu are în prezent un act juridic eliberat de la comunitatea religioasă din satul Recea, biserica „Sf. Dumitru” care să confirme că de comun acord cu comunitatea religioasă locală, cimitirul vechi se va închide.

După adoptarea deciziei nr.04/10 din 19 august 2013 a Consiliului sătesc Recea, la 7 aprilie 2015, Consiliul sătesc Recea a examinat cererile a 3 cetățeni și a emis o decizie, prin care a permis înmormântarea în viitor în cimitirul vechi din intravilanul satului Recea pe cet. Tudor Barbăroșie, Ion Donică și Anghel Grigore.

Prin urmare a menționat că, în cimitirul nou din extravilanul localității nu are rude de gradul 1 și 2 înmormântați, iar în cimitirul vechi din intravilanul satului sunt înmormântați părinții săi, soția și buneii săi și sunt locuri libere pentru a îl înmormânta, dar nu cum se indică unul peste altul.

La 10 februarie 2017, s-a adresat Primăriei și Consiliului sătesc Recea, raionul Stășeni cu cerere prin care a solicitat admiterea înmormântării pe viitor la momentul survenirii decesului său, în cimitirul vechi din intravilanul satului Recea, Strășeni, însă prin decizia nr. 01/02.3 din 20 februarie 2017, Consiliul sătesc Recea, cererea a fost respinsă.

Reclamantul a solicitat prin cererea inițială și cererea de concretizare a cerințelor din 3 septembrie 2018, anularea deciziei Consiliului sătesc Recea nr.01/02.3 din 20 februarie 2017, obligarea Primarului și Consiliul sătesc Recea să înlăture încălcările comise, să permită să fie înmormântat în viitor, la momentul survenirii decesului, în cimitirul vechi a satului Recea lângă soție, părinții și bunei săi, anularea deciziei cu nr.01/02.3 din 20 februarie 2017 cu privire la pre căutarea cererii cet. Pavel Draguțan a Consiliului sătesc Recea, Strășeni, obligarea Primăriei și Consiliul sătesc Recea, raionul Strășeni să înlăture încălcările comise, prin decizie și să permită înmormântarea pe viitor la momentul survenirii decesului lui în cimitirul vechi din intravilanul satului Recea, lângă soție, părinți și bunei.

Prin hotărârea din 27 decembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de către Pavel Draguțan.

S-a încasat de la Pavel Draguțan în beneficiul Primăriei satului Recea, raionul Strășeni suma de 4 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

La 23 ianuarie 2019, Pavel Draguțan a depus apel împotriva hotărârii din 27 decembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central.

Prin decizia din 17 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de către Pavel Draguțan și a fost menținută hotărârea din din 27 decembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut prevederile art. 16 alin. (1) și 123 alin. (2) ale Codului de procedură civilă.

Cu referire la normele de drept citate și în raport cu materialele cauzei, instanța de apel a reținut corectă concluzia primei instanțe, indicând că decizia Consiliului sătesc Recea nr. 01/02.3 din 20 februarie 2017 reprezintă un act administrativ, ce a obținut autoritate de lucru judecat.

La 24 iunie 2019, Pavel Draguțan a declarat recurs împotriva deciziei din 17 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În cererea de recurs, recurentul a reiterat motivele de fapt și de drept invocate în acțiunea de contencios administrativ și cererea de apel.

În susținerea cererii de repunere în termen a cererii de recurs a menționat că nu cunoștea de noile reglementări ale Codului administrativ, referitor la termenul de declarare a recursului.

Recurentul a solicitat repunerea în termen, admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii de scoatere a acțiunii de pe rol în partea anulării deciziei contestate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reține că prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu prevederile art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Examinând temeiurile recursului depus de către Pavel Draguțan în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil, din următoarele considerente.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității cererii de recurs constă în verificarea faptului, dacă recursul se încadrează în cele prevăzute la art. 246 alin. (2) și 194 alin. (2) ale Codului administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

Conform alin. (2) lit. d) din același articol, recursul se declară inadmisibil în special când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

În baza art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

După cum rezultă din materialele cauzei, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 17 aprilie 2019, a respins apelul declarat de către Pavel Draguțan.

Tot materialul probator al cauzei demonstrează în mod cert că potrivit scrisorii recomandate anexată la materialele cauzei, rezultă că decizia din 17 aprilie 2019 a fost expediată în adresa părților la 18 mai 2019 (f.d. 36) și a fost recepționată de către Pavel Draguțan la 21 mai 2019. (f.d. 38, vol.II)

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că în speță termenul de declarare a recursului și-a început curgerea la 22 mai 2019, ziua imediat următoare datei notificării deciziei contestate, expirând la 20 iunie 2019, aceasta fiind ultima zi de declarare a recursului.

Prin urmare, nu poate fi reținut argumentul recurentului Draguțan Pavel precum că nu cunoștea noile reglementări ale Codului administrativ referitor la termenul de declarare a recursului, astfel că vina de omitere a termenului de declarare a recursului nu-i poate fi imputată, or, alegația menționată nu poate fi reținută deoarece necunoașterea prevederilor legale, nu absolvă recurentul de declararea în termen a recursului.

În lumina considerațiilor relevate supra, recursul depus de către Pavel Drăguțan la 24 iunie 2019 împotriva deciziei din 17 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu se încadrează în termenul de 30 de zile de la notificarea deciziei (21 mai 2019 – f.d.38, vol. II), care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit, ceea ce constituie temei în conformitate cu art.246 alin. (2) lit. d) Cod administrativ, de a considera recursul inadmisibil.

Se reiterează că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea standardelor înserate în Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a

termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de apel și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Ponomaryov contra Ucrainei din 3 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008, unde se notează că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Pavel Draguțan, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 246 și 194 alin. (2) ale Codului administrativ al Republicii Moldova, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Pavel Draguțan se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru